

Kommunstyrelsen

Reglemente för kommunalt partistöd

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta föreslaget reglemente för kommunalt partistöd.

Sammanfattning

Riksdagen har antagit nya regler för kommunalt partistöd i kommunallagen. Lagändringen börjar gälla mandatperioden 2014-2018. I samband med de nya reglerna måste varje kommun anta egna lokala regler för partistödet. Därför har ett förslag till reglemente partistöd för Nacka tagits fram huvudsakligen utifrån Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) rekommendationer. De största förändringarna blir:

- Det är förtydligt i lagen att partistöd ska användas av partierna för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin.
- Ett parti måste vara representerat i fullmäktige för att få partistöd. Uppfylls inte det betalas inget nytt partistöd ut nästkommande år.
- Varje parti måste årligen redovisa för kommunen vilka ändamål partistödet har använts till. Uppfylls inte redovisningskravet kommer inget nytt partistöd att betalas ut.

Ärendet

Nya regler för kommunalt partistöd i kommunallagen kommer att gälla från och med 15 oktober 2014, det vill säga från mandatperioden 2014-2018. I samband med de nya reglerna måste varje kommun anta egna regler för partistödet för att den nya lagen ska kunna tillämpas fullt ut.

Bakgrunden till de nya reglerna är att det tidigare fanns ett stort utrymme för olika tolkningar av kommunallagen till vilka ändamål partistödet kunde användas. I och med de nya reglerna förtydligas syftet med partistödet och kravet på fullmäktigerepresentation.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 23 september 2014, § 119, att återremittera ärendet för att detta skulle kompletteras med tydligare riktlinjer för hur den nya

lagstiftningen ska tillämpas i Nacka och hur partistödet får användas. Stadsledningskontoret har förtydligat reglementet så att det omfattar vad som ska beslutas på lokal nivå. Kontoret redogör nedan också för vad som avses med partistöd och vad det ska användas för.

Partistödetts ändamål

Syftet med det lokala partistödet förtydligas i 2 kap 9 § kommunallagen. I lagen anges nu att det lokala partistödet ska användas av partierna *”för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin”*. En konsekvens av detta blir att det inte längre går att använda partistödet till politiska sekreterare. Politisk sekreterare definieras i 4 kap 30 § kommunallagen där det anges att kommuner får anställa politiska sekreterare *”att biträda de förtroendevalda i det politiska arbetet”*. Kommunallagen definieras således vad partistöd respektive stöd i form av politisk sekreterare är för något. Genom att lagstiftaren använder ordet *”förtroendevalda”* i det sist nämnda lagrummet framgår att stödet ska rikta sig till de personer som är valda till ett uppdrag inom kommunen. Begrepp förtroendevald är definierat i 4 kap 1 § kommunallagen:

”Med förtroendevalda anses i denna lag ledamöter och ersättare i fullmäktige, nämnder och fullmäktigeberedningar samt revisorer.

Med förtroendevalda anses också ledamöter och ersättare i den beslutande församlingen, förbundsstyrelsen eller annan nämnd, de beslutande församlingarnas beredningar samt revisorer i ett kommunalförbund.”

I den statliga offentliga utredning, SOU 2012:30, som ligger till grund för lagändringen kan man läsa följande om partistöd.

”Partistödet ska ses som ett allmänt sambället stöd för att förbättra partiernas möjlighet att utveckla en aktiv medverkan i opinionsbildningen bland medborgarna och därigenom stärka den kommunala demokratin. Vidare avser stödet bara partiverksamhet som är anknuten till kommunen eller landstinget.”¹

Att *”stärka partierna i den kommunala demokratin”* är något annat än att *”biträda de förtroendevalda i det politiska arbetet”*.

Tydligt krav på representation

Kravet på att ett parti måste vara representerat i fullmäktige för att få partistöd förtydligas. Ett parti är representerat om det fått mandat i fullmäktige och vald ledamot är fastställd enligt 14 kap. vallagen för mandatet. För att behålla representationen under mandatperioden krävs att åtminstone ett av partiets mandat fortsätter att ha en ledamot fastställd. Om ett partis enda fullmäktigeledamot avgår under året ska partiet ändå ha rätt att behålla partistödet året ut.

¹ Avsnitt 11.4.1, sidan 325

Utbetalning endast till juridisk person

Partistödet får endast ges till ett parti som är en juridisk person.

Årliga beslut om utbetalning av partistöd

Beslut om utbetalning av kommunalt partistöd ska fattas av fullmäktige minst en gång per år.

Krav på redovisning och granskning

För att kunna få fortsatt utbetalning av det årliga partistödet måste partierna lämna in en redovisning som visar vilka ändamål partistödet har använts till. Fullmäktige ska besluta att mottagare av partistöd ska lämna en skriftlig redovisning, trots att det följer av lagen att sådan måste göras.

En särskild granskare ska utses av partierna som ska granska redovisningen. Granskaren ska intyga att redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödet har använts. Granskarens rapport ska bifogas redovisningen. Redovisningen ska ske för 1 januari till 31 december och vara inlämnad till kommunen senast den 30 juni året efter att partistödet utbetalades. Om redovisningen inte lämnas in i tid betalas inget nytt partistöd ut.

Kommunallagen ställer dock formella krav på formen av redovisning. I förslaget till reglemente ska kommunstyrelsen sammanställa redovisningarna och granskningsrapporterna i ett ärende och kommunstyrelsen föreslås få rätt att bestämma om grundkrav på redovisningen och granskningsrapporten.

Ekonomiska konsekvenser

Reglementet i sig kommer inte att ge några ekonomiska konsekvenser. De årliga beloppen som utbetalas för partistöd och politisk sekreterare regleras i mål och budget och påverkas inte av att reglementet för partistöd antas.

Bilagor

Förslag till reglemente för kommunalt partistöd.

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Mats Bohman
Administrativ direktör